

Prof. dr. sc. Gabrijela MIHELČIĆ,¹
redovita profesorica
Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
gabrijela.mihelcic@pravri.uniri.hr

UDK 347.952:342.72/.73
341.231.14:347.23
Rad stigao: 23. ožujka 2026.
Rad prihvaćen: 27. travnja 2026.
Izvorni znanstveni rad

MINIMALNI IZNOS TRAŽBINE ZA OVRHU I OSIGURANJE NA NEKRETNINI: ŠTO NAS JE NAUČIO EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA?^{2 3}

Sažetak: U radu je analiziran utjecaj zaštite prava na mirno uživanje imovine iz čl. 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i sudske prakse Europskog suda za ljudska prava na nacionalne pravne sustave u segmentu uvođenja posebnih uređenja za dopuštenost ovrhe (osiguranja) na nekretnini. Polazeći od dva ključna predmeta, *Vaskrsić protiv Slovenije* i *Vrzić protiv Hrvatske* u kojima su podnositelji tražili zaštitu povrijeđenih prava na mirno uživanje imovine u ovrši neosiguranih odnosno stvarnopravno osiguranih novčanih tražbina analizirana su nacionalna pravila u promatranim sustavima. Ključne su se kategorije istraživanja odnosile na pitanja: a) postojanje ovlasti suda po službenoj dužnosti (*ex officio*) odrediti blaže ovršno sredstvo; b) postojanje ovlast suda odbiti prijedlog za ovrhu na nekretnini postoji li nerazmjernost, i c) postojanje minimalnog praga iznosa glavnice novčane tražbine za koju je dopuštena ovrha na nekretnini.

Ključne riječi: pravo na mirno uživanje imovine, ovrha na nekretnini, pravična ravnoteža.

1. Uvod

Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda⁴ i praksa Europskog suda za ljudska prava (dalje: Europski sud, Sud ili ESLJP) značajno su utjecale na nacionalne pravne sustave država ugovornica, pa i na ovršnopravne sustave. U hrvatskom Ovršnom zakonu⁵ u jednom trenutku učinjene su izmjene i dopune koje slijede stajališta što

¹ Redovita profesorica na Katedri za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, gabrijela.mihelcic@uniri.hr, ORCID ID: orcid.org/0000-0002-8441-2277.

² Ovaj je rad napisan u okviru projekta „Postojeća antropogena zaštita konvencijskih prava kao chilling effect“ (uniri-iz-25-69), financiranog od Europske unije - NextGenerationEU kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026., u sklopu Programskog financiranja Sveučilišta u Rijeci, Pravnog fakulteta. Izneseni stavovi i mišljenja isključivo su stavovi autora i ne odražavaju nužno službeni stav Europske unije ili Europske komisije. Europska unija ni Europska komisija ne mogu snositi odgovornost za njih.

³ Naslov rada opredijelila je činjenica da je u hrvatskom i pravu Federacije Bosne i Hercegovine (dalje: Federacija BIH ili FBIH) optirano za modele uređenja prema kojima je, istina, na različite načine uređen najniži iznos novčane tražbine za koji je dopuštena ovrha (osiguranje) na nekretnini. U radu će osim ovih uređenja biti prikazano i slovensko uređenje koje slijedi nešto drukčiji put.

⁴ NN, MU, br. 18/97, 6/99, 8/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17, dalje: Konvencija ili EKLJP.

⁵ NN, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24, dalje: OZRH.